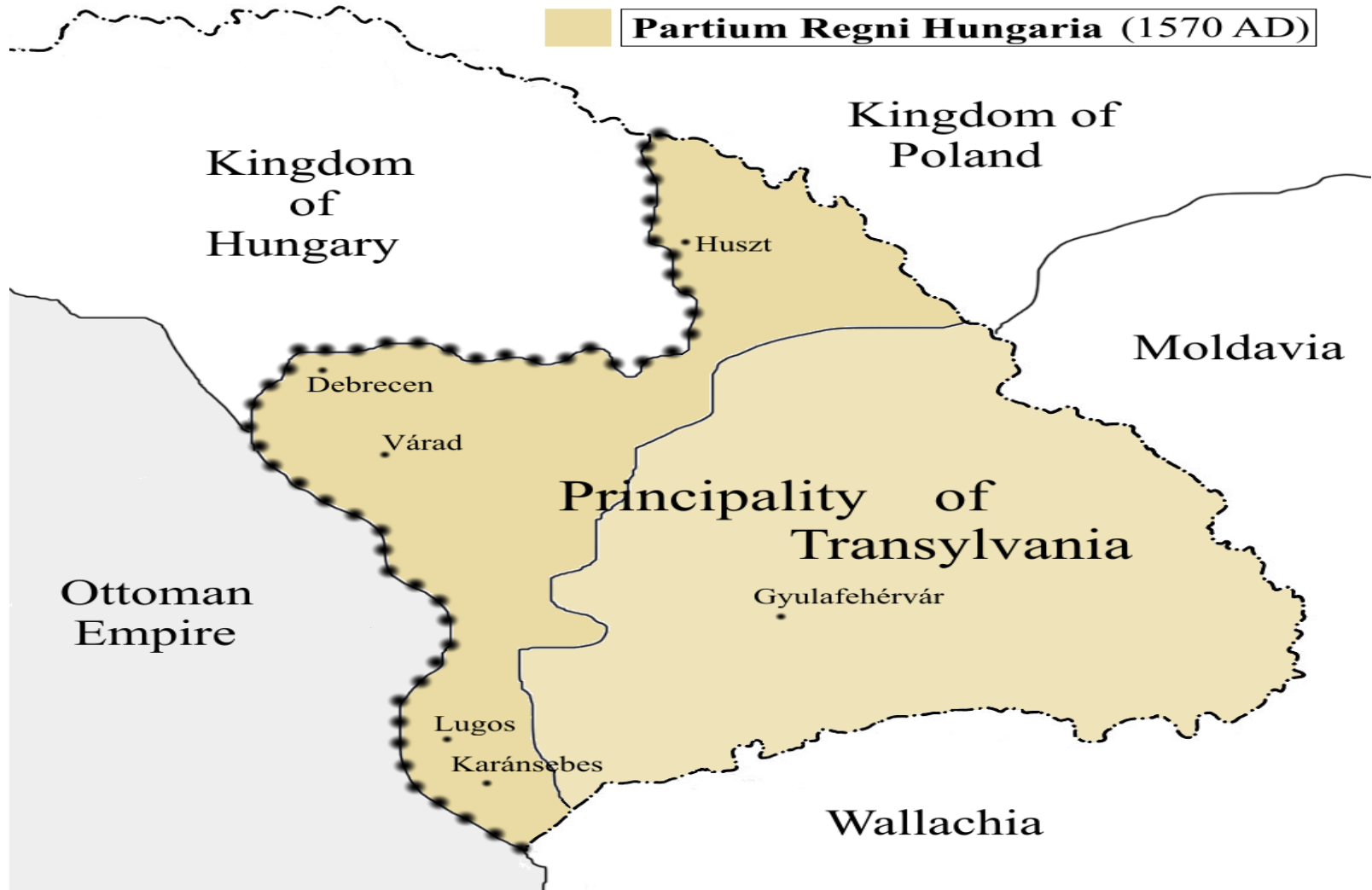

Partium

- A **Partium** kiejtése a magyarországi latinságban: párcium a mai Románia legnyugatibb részén található történelmi, földrajzi terület.
- A középkori Magyar Királyság három részre szakadása után a Partium felett az erdélyi fejedelmek mint „*Magyarország részeinek urai*” uralkodtak, azzal a kikötéssel, hogy a fejedelmi dinasztia kihalása után e területek visszakerülnek a királyi Magyarországhoz.
- 1693-ban a Partiumot hivatalosan visszacsatolták Magyarországhoz

- A visszacsatolási rendelet nyomán a valóságban csak a Partium egy része (Arad, Bihar és Máramaros vármegye) lett ismét Magyarország szerves alkotóeleme. A Partium más területei (Kraszna, Közép-Szolnok és Zaránd vármegyék) viszont csak adózási tekintetben tartoztak Magyarországhoz, közigazgatási szempontból továbbra is Erdély keretében maradtak.
- A Rákóczi-szabadságharc idején II. Rákóczi Ferenc a partiumi megyéket ismét erdélyi közigazgatás alá vonta.

- A szatmári béke után a terület jogi rendezése az előző század végén lerakott alapokon folyt tovább. A fentebb említett kettős függést csak az 1733. évi Carolina resolutio szüntette meg. A magyar országgyűlés megkérdezése nélkül hozott kormányrendelet értelmében Kraszna és Közép-szolnok vármegyéket, Zaránd vármegye keleti felét (a megye nyugati része Arad vármegye része lett), valamint Kővár vidékét hivatalosan is erdélyi közigazgatás alá helyezték.

- A visszacsatolásban érdekelt magyar politikai erők ennek következtében arra a meggyőződésre jutottak, hogy a Partium tényleges visszacsatolása csak Erdély Magyarországgal való teljes egyesítése (uniója) esetén várható.
- E célból a magyar és erdélyi országgyűlések folyamatos kezdeményezéseket tettek, amelyek azonban a bécsi udvar ellenállása miatt mindig megghiúsultak. Mindössze annyi lett az eredmény, hogy a Partium visszacsatolását az 1792. évi 11., valamint később az 1836. évi 21. törvénycikkelyben ismét törvénybe iktatták, ami ismét csak papíron maradt.

A Pro Liberta Partium Egyesület logója

-
- **Céljuk: a nagyváradi katonai alakulatok első világháborús történetének a kutatása.**

- A szabadságharc leverése után az osztrák kormány ismét elszakította Magyarországtól Erdélyt, és ezzel egyidőben Közép-Szolnok, Kraszna és Zaránd vármegyéket, Kővár vidékével és Zilah városával együtt az erdélyi polgári és katonai kormányzat alá helyezték
- Az 1867. évi kiegyezés után egészen 1920-ig Erdély és valamennyi volt partiumi terület a Magyar Királyság szerves részét képezte.
- A trianoni békeszerződés Erdéllyel együtt az egykori Partium területét, valamint Máramaros vármegye déli részét (északi rész Csehszlovákiához került, ma pedig Ukrajna területét képezi), illetve Arad, Szatmár és Bihar vármegyék túlnyomó részét is Romániának juttatta.